

DEMBENEMEND ANDALUSIË

NATUUR EN CULTUUR IN
EEN PRACHTIG PUUR
STUKJE SPANJE

Ardanza organiseert al zeventien jaar reizen naar Spanje en Portugal. En het bedrijf heeft al tien jaar als standplaats Spanje, dus reken maar dat mede-oprichtster Anne Middelkamp de omgeving als haar broekzak kent. Dat komt goed uit, want het veelzijdige Andalusië staat al heel lang op ons lijstje. Gelukkig heeft Anne suggesties te over.

TEKST MARTIN SCHÄFER FOTOGRAFIE ARDANZA

Andalusië is een van Annes persoonlijke favorieten. ‘Ook na zeventien jaar ervaring blijft deze regio me elke keer weer verrassen. Zeker vanwege de prachtige natuur, maar ook om het verrukkelijke klimaat, de vele zonuren, de hoge blauwe hemel en het licht hou ik van Andalusië. En natuurlijk de cultuur, de steden en de mensen. Hier heersen de flamenco, de tapas en niet in de laatste plaats dat zalige trage levensritme. De mensen hebben hier niet zoveel haast, alles kan ook mañana.’ Toegegeven, het is even wennen, maar tussen 14:00 en 17:00 uur staat het leven stil in Spanje voor de siesta. Anne glimlacht. ‘Het heeft dan geen zin om rond te rennen, want alles is toch dicht. Beter strijk je neer op een terras voor een uitgebreide lunch – met uiteraard een goed glas fino-sherry, lokaal gebrouwen cerveza of copa de tinto. En dan even een tukje op het strand, in het park of in je hotel. Zodat je ’s avonds uitgerust kunt genieten van een lokaal feest of gewoon op een pleintje zitten en naar de flanerende mensen kijken. Met een tapaatje erbij, claro!’

Fiesta's en flamenco

Andalusië heeft echter ook een hele andere kant, volgens Anne. ‘Andalusië zit vol passie, uitbundigheid en kleurrijke feesten. Op de jaarlijkse feria – elk dorp in Andalusië heeft er een – wordt alles uit de kast getrokken. De vrouwen dragen bloemen, een kam in het haar en veel sieraden op hun Traje de Gitana, de beroemde flamencojurk. En dan wordt er dagenlang de Sevillana en flamenco gedanst, gegeten, gedronken. Veel bier, fino en hét feriadrinkje rebujito, een verfrissende mix van 7-up en fino.’ Ook buiten de feria's nemen ze eten en drinken in Andalusië heel serieus; zowel de bereiding als het tafelen én natafelen, de zogenaamde sobremesa. Het water loopt Anne in de mond: ‘Veel

stoofschotels met linzen, kikkererwten en bonen. De groenten van het seizoen, dagverse vis, en vlees van de lokale slager – natuurlijk veel jamón ibérico, kalfsvlees en zo’n beetje alles van het varken. En overal en op elk moment van de dag kun je tapas eten.’

Wandelen in de wildernis

Voor de natuurliefhebbers is in de regio Andalusië alleen al meer te ontdekken dan in sommige complete Europese lidstaten, waarbij vooral de hoeveelheid ongerepte wildernis opvalt. Anne: ‘Je kunt hier dagenlang wandelen zonder een mens tegen te komen. En aan de Costa de la Luz heb je de witte zandstranden buiten het hoogseizoen van juli en augustus helemaal voor je alleen!’ Verspreid over 87.000 km² biedt Andalusië een enorme diversiteit aan landschappen, geeft Anne aan. ‘Je hoeft vaak maar een half uurtje vanaf het zonnige strand of de drukte van de stad te rijden voor eindeloze glooiende velden, hoge bergen of ongerepte natuurparken, zoals de Sierra Nevada, waar de hoge toppen tot ver in april besneeuwd zijn. Ook binnen handbereik liggen de Sierra de Grazalema bij Ronda en het onbekende, meest ‘wilde’ natuurpark van Europa: de Sierras de Cazorla, Segura y Las Villas, waar je eindeloos kunt wandelen. En wat dacht je van het unieke mediterrane berggebied de Alcornocales, het grootste kurk-eikbos ter wereld? Daarnaast vind je in Andalusië moerasgebieden en wetlands, uitgestrekte dehesas en de Sierra Desierto de Tabernas, de enige woestijn van Europa.’

Verrukkelijke cultuurschatten

Alle natuurgeweld daargelaten, heeft Andalusië dankzij haar turbulente geschiedenis ook talloze prachtige steden tjokvol cultuurschatten. Liefhebbers kunnen

Rondreis natuur

Natuurlijke liefhebbers die een dag of vijftien te besteden hebben, raadt Anne meestal de volgende Fly/Drive aan: ‘Via de machtige Sierra Nevada en de langgerekte groene vallei van de Alpujarra naar het spectaculaire natuurpark Sierra de Cazorla, Segura y Las Villas en met een tussenstop in de schitterende werelderfgoedstad Córdoba naar de rust van de Sierra Norte en de hoge grijswitte kalkrotsen van Grazalema. En dan zou ik afsluiten aan de Costa de la Luz met Cádiz en Tarifa. Je kunt dan in een klein bergdorpje of op een weidse cortijo logeren met de steden op een steenworp afstand.’

Linkerpagina De indrukwekkende Caminito del Rey
Rechterpagina Calle de las Flores met Mezquita in Córdoba

hun cultuurhart ophalen in de bekende steden met hun grandioze Moorse erfgoed, zoals het Alhambra in Granada, de Mezquita in Córdoba en het Alcázar in Sevilla. Anne: ‘De hoofdstad Sevilla is een verrukkelijke, romantische stad. Alles is daar groot, trots en glimmend; de enorme kathedraal, het Plaza España en de parken. En omdat het er redelijk vlak is, kun je er geweldig fietsen.’ Málaga, de geboortestad van Picasso, heeft in de afgelopen vijf jaar een gedaante-
verwisseling ondergaan en kan met recht bestempeld worden als ‘Kunststad aan Zee’. Anne raakt er niet over uitgepraat: ‘Neem alleen al bijzondere musea als het Centre Pompidou, het Picassomuseum en zijn geboortehuis, het wijnmuseum, het Museo Carmen

Thyssen en het Russisch staatsmuseum van Sint-Petersburg in de oude tabaksfabriek. En de laatste aanwinst is het in februari 2017 geopende Museo de Málaga in het voormalige douanegebouw. Met circa tweeduizend kunstwerken is dit een van de grootste collecties van negentiende-eeuwse schilderkunst in Spanje. Prachtig!’

Liefde op het eerste gezicht

Dat een vakantieliefde soms uit de hand kan lopen, is niet verwonderlijk. Voor Anne Middelkamp en haar partner Arco Schuurman was het in elk geval liefde op het eerste gezicht – op Spanje welteverstaan. ‘In het jaar 2000 hebben Arco en ik een reis door Noord-

Rondreis cultuur

Voor een eerste kennismaking met de cultuur van Andalusië adviseert Anne de volgende vijftiendaagse Fly/Drive: Via kunststad Málaga naar de Moorse Koningssteden Granada, Córdoba en Sevilla, gevolgd door het monumentale witte stadje Ronda, dat spectaculair gelegen is aan het 150 meter diepe Tajo-ravijn. ‘Ook hier zou ik afsluiten met een paar dagen aan de Costa de la Luz, een prachtig puur stukje Spanje met eindeloze witte zandstranden en kleine vissersdorpjes.’

Spanje gemaakt’, vertelt Anne. ‘Dat was de eerste keer dat ik in Spanje kwam, en wat een verrassing was dat! Zo divers, zo groen, de bergen, de eindeloze ruimte; liefde op het eerste gezicht. Terug in Utrecht hebben we datzelfde jaar nog de beslissing genomen om onze eigen reisorganisatie te beginnen met als specialisatie Spanje.’

Stevige basis

Ardanza richtte zich in eerste instantie op groepsreizen, maar al snel bleek dat de vraag naar individuele, kleinschalige rondreizen veel groter was. Anne en Arco stippelden nieuwe routes uit en gingen eindeloos veel op stap om alle hoekjes en bijzondere plekjes van

het land te leren kennen. Toen Ardanza na zeven jaar een stevige basis had, emigreerde het stel naar Spanje, waar ze de eerste vijf jaar in de bergachtige en geïsoleerde wijnregio Priorat woonden, op anderhalf uur rijden ten zuiden van Barcelona. Anne: ‘Sinds 2012 wonen we helemaal in het zuiden, in het allermooiste witte vestingstadje van Cádiz: Vejer de la Frontera aan de Costa de la Luz – op een steenworp afstand van Afrika én Portugal. Hier wordt Ardanza ondersteund door algemeen medewerker Azzurah Abdul Aziz en tal van lokale tussenpersonen, terwijl het Nederlandse Ardanza-kantoor in Bussum wordt gerund door Ellen van der Woude.’ Kijk voor meer informatie over Ardanza op www.ardanza.nl. ■